

บทที่ 3

วิธีการดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่องคุณลักษณะผู้นำทางการเมืองที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกของประชาชนในกลุ่มอีสานใต้ใช้ระเบียบวิธีวิจัยแบบผสม (Mixed Method) โดยใช้ทั้งระเบียบวิธีวิจัยเชิงปริมาณและระเบียบวิธีวิจัยเชิงคุณภาพ ความมุ่งหมายหลักของงานวิจัยครั้งนี้คือ การตรวจสอบรูปแบบความสัมพันธ์องค์ประกอบคุณลักษณะผู้นำทางการเมืองที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกของประชาชนในกลุ่มอีสานใต้เชิงทฤษฎีกับข้อมูลเชิงประจักษ์ ทั้งนี้ได้กำหนดขั้นตอนในการดำเนินการวิจัยประกอบด้วย 6 ขั้นตอนดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การศึกษา วิเคราะห์ สังเคราะห์หลักการ ทฤษฎีและเนื้อหาอื่นที่เกี่ยวข้องจากตำรา เอกสารและงานวิจัย

ขั้นตอนที่ 2 การร่างรูปแบบความสัมพันธ์องค์ประกอบคุณลักษณะผู้นำทางการเมืองที่มีผลต่อการตัดสินใจของประชาชนในกลุ่มอีสานใต้เชิงทฤษฎี ประกอบด้วยขั้นตอนย่อยดังนี้ คือ การสร้างตัวแปรที่ใช้ในการศึกษาเชิงสมมุติฐานเบื้องต้นของคุณลักษณะผู้นำทางการเมืองที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกของประชาชนในกลุ่มอีสานใต้ การปรับปรุงตัวแปรที่ใช้ในการศึกษาคุณลักษณะผู้นำทางการเมืองที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกของ ประชาชนในกลุ่มอีสานใต้โดยใช้ข้อมูลจากการสัมภาษณ์และการสนทนากลุ่ม

ขั้นตอนที่ 3 การสร้างแบบสอบถาม ประกอบด้วยขั้นตอนย่อยดังนี้ คือ การร่างแบบสอบถาม การปรับปรุงแบบสอบถามโดยผู้เชี่ยวชาญ การปรับปรุงแบบสอบถามด้านความเข้าใจทางภาษา และการตรวจสอบคุณภาพแบบสอบถาม

ขั้นตอนที่ 4 การกำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่างในการวิจัย

ขั้นตอนที่ 5 การเก็บรวบรวมข้อมูล

ขั้นตอนที่ 6 การวิเคราะห์ข้อมูล

โดยรายละเอียดดังกล่าวสามารถแสดงได้ดังภาพประกอบ 3.1

ขั้นตอนที่ 1

การศึกษา วิเคราะห์ สังเคราะห์หลักการ ทฤษฎีและเนื้อหาอื่นที่เกี่ยวข้องจาก ตำรา เอกสาร
และงานวิจัย

ขั้นตอนที่ 2

การร่างรูปแบบความสัมพันธ์องค์ประกอบคุณลักษณะผู้นำทางการเมืองที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือก
ของประชาชนในกลุ่มอีสานใต้เชิงทฤษฎี

- 2.1 การร่างรูปแบบความสัมพันธ์องค์ประกอบฯ ในการศึกษาสมมุติฐานเบื้องต้น
- 2.2 การปรับปรุงร่างรูปแบบความสัมพันธ์องค์ประกอบฯ ในการศึกษาสมมุติฐานเบื้องต้น โดยการสัมภาษณ์
และการสนทนากลุ่ม
- 2.3 ผลการปรับปรุงร่างรูปแบบความสัมพันธ์องค์ประกอบฯ โดยใช้ข้อมูลจากการสัมภาษณ์และ
การสนทนากลุ่ม

ขั้นตอนที่ 3

การสร้างแบบสอบถาม

- 3.1 การร่างแบบสอบถาม
- 3.2 การปรับปรุงแบบสอบถามโดยผู้เชี่ยวชาญ
- 3.3 การปรับปรุงแบบสอบถามด้านความเข้าใจทางภาษา
- 3.4 การตรวจสอบคุณภาพแบบสอบถาม

ขั้นตอนที่ 4

การกำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่างในการวิจัย

ขั้นตอนที่ 5

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ขั้นตอนที่ 6

การวิเคราะห์ข้อมูล

ภาพประกอบ 3.1 ขั้นตอนในการดำเนินการวิจัย

เพื่อให้เข้าใจรายละเอียดของการดำเนินการวิจัยในแต่ละขั้นตอนในภาพประกอบ 3.1 ผู้วิจัยได้เสนอรายละเอียด ดังนี้

การศึกษา วิเคราะห์ สังเคราะห์หลักการ ทฤษฎีและเนื้อหาที่เกี่ยวข้องจากตำรา เอกสารและงานวิจัย

ในการศึกษาครั้งนี้ผู้วิจัยเริ่มจากการศึกษา วิเคราะห์ สังเคราะห์หลักการ ทฤษฎีและเนื้อหาที่เกี่ยวข้องจากตำรา เอกสารและงานวิจัย โดยสามารถแบ่งออกเป็น 4 หัวข้อหลักได้แก่ ทฤษฎีเกี่ยวกับภาวะผู้นำและผู้นำซึ่งพบว่าการเกิดและการได้มาซึ่งผู้นำมีหลายวิธีการ ซึ่งแต่ละวิธีก็ต่างมีข้อแตกต่างกันไปตามแต่บริบทของการศึกษาและบริบทของสังคม อย่างไรก็ตามแนวคิดและทฤษฎีดังกล่าวต่างชี้ให้เห็นว่าคุณลักษณะผู้นำที่ดีนั้นประกอบด้วยคุณลักษณะเฉพาะตัวที่โดดเด่นของผู้นำ ไม่ว่าจะเป็นด้านสติปัญญา บุคลิกภาพ ความสามารถ การมีลักษณะพิเศษ การใช้ภาวะผู้นำในสถานการณ์ต่างๆ การใช้บารมี อำนาจหรืออิทธิพล การแลกเปลี่ยนผลประโยชน์ตอบแทนในรูปแบบต่างๆ

การเมืองการปกครองกับประชาชน พบว่าประเทศไทยมีการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข มีรัฐบาลที่มาจากการเลือกตั้ง ซึ่งรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 กำหนดหน้าที่ของชนชาวไทยในมาตรา 72 ให้มีหน้าที่ไปใช้สิทธิเลือกตั้ง หมายถึงการที่ประชาชนไปมอบอำนาจอธิปไตยหรือมอบหมายหน้าที่ให้แก่ผู้แทนหรือผู้นำทางการเมืองที่ตนเลือกทั้งระดับชาติและระดับท้องถิ่น โดยมีวิธีการพื้นฐาน 4 ประการคือ ความเสมอภาค ความเป็นอิสระเสรี เหตุผลนิยม และศีลธรรม และจากการที่มีคนจำนวนมากอยู่ด้วยกัน ย่อมมีความต้องการและความคิดเห็นที่แตกต่างกัน การที่จะทำให้คนในสังคมอยู่ด้วยกันอย่างมีความสุขควรยึดหลักการธรรมาภิบาลประชาธิปไตย หมายความว่าคนในสังคมต้องประกอบด้วยคุณลักษณะ 3 ประการคือ การเคารพซึ่งกันและกันในสังคม ความเอื้อเพื่อการประนีประนอมและประสานงานกันเพื่อให้เกิดประโยชน์ต่อส่วนรวม และการใช้ปัญญาในการแก้ปัญหาต่าง ๆ ซึ่งเป็นหลักการที่สะท้อนถึงคุณลักษณะผู้นำทางการเมืองในอุดมคติที่จะนำความสุขสงบมาสู่สังคม

ปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการลงคะแนนเสียงเลือกตั้งของประชาชน พบว่า ภูมิหลังทางเศรษฐกิจและสังคม การรับรู้ข้อมูลข่าวสารผ่านสื่อกลางต่าง ๆ และอิทธิพลจากการโน้มน้าวใจ ไม่ว่าจะเป็นการซื้อเสียง การอุปถัมภ์ (สถาบันพระปกเกล้า, 2545 : 19-23) ความรู้สึกผูกพันกับพรรคการเมือง ทศนคติต่อความสามารถในการทำงาน เป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรม

การเลือกตั้งของประชาชน ซึ่งสามารถสะท้อนคุณลักษณะผู้นำทางการเมืองในสังคมไทยได้เป็นอย่างดี

ความคาดหวังในคุณลักษณะผู้นำทางการเมือง พบว่างานวิจัยเชิงปริมาณส่วนใหญ่ชี้ให้เห็นว่าความคาดหวังในคุณลักษณะที่สำคัญของผู้นำทางการเมืองของประชาชนนั้นประกอบด้วย การมีบุคลิกภาพที่ดี ความเป็นผู้นำ การมีคุณธรรม จริยธรรม การมีความรู้ความสามารถ และความสามารถในการบริหาร การเข้าใจปัญหาบ้านเมือง ความรู้เกี่ยวกับงานการมีส่วนร่วมกับชุมชน การเป็นที่ยอมรับในต่างประเทศ การมีบารมี การอยู่ในภูมิภาคเดียวกัน การมีพี่น้องเคยดำรงตำแหน่งทางการเมือง การมีบทบาทเป็นผู้นำท้องถิ่น การแก้ไขปัญหา และการเป็นที่พึ่งได้ ของประชาชน สำหรับงานวิจัยเชิงคุณภาพจำนวนมากที่ทำการศึกษาลงถึงความคาดหวังในคุณลักษณะผู้นำทางการเมืองหรือปัจจัยในการตัดสินใจเลือกผู้นำทางการเมือง ส่วนใหญ่จะมองในประเด็นหลักดังนี้คือ ความซื่อสัตย์ สุจริต การกล้าพูดและตัดสินใจ ความรู้และประสบการณ์ การมีวิสัยทัศน์ ความเฉลียวฉลาด การมีมนุษยสัมพันธ์ การใช้ฐานอำนาจเดิมหรือระบบอุปถัมภ์ และการประสานผลประโยชน์

จากข้อมูลดังกล่าวผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์ สังเคราะห์ และนำเสนอร่างรูปแบบความสัมพันธ์องค์ประกอบคุณลักษณะผู้นำทางการเมืองที่มีผลต่อการตัดสินใจของประชาชนในกลุ่มอีสานใต้เชิงทฤษฎี ผลปรากฏว่าได้องค์ประกอบหลักคุณลักษณะผู้นำ 3 ด้านคือ ด้านจริยธรรม ด้านคุณลักษณะเฉพาะ และด้านการเป็นที่พึ่งได้ องค์ประกอบย่อยและสาระสำคัญในการวัดตัวแปรสังเกตได้ดังตาราง 3.1

ตาราง 3.1 องค์ประกอบหลัก องค์ประกอบย่อย และสาระสำคัญในการวัดของตัวแปรสังเกตได้

องค์ประกอบหลัก	องค์ประกอบย่อย	สาระสำคัญในการวัดตัวแปรสังเกตได้
1. องค์ประกอบ คุณลักษณะผู้นำทาง การเมืองด้าน จริยธรรม	1. ความซื่อสัตย์	<ol style="list-style-type: none"> 1. การพิจารณาออกกฎหมายที่เป็นประโยชน์ต่อประเทศชาติและประชาชนโดยรวม 2. การประพฤติตนโดยการวางตัวเป็นกลาง มีความยุติธรรม ปฏิบัติต่อประชาชนชาวไทยด้วยความเสมอภาคกัน 3. การไม่ใช้และบิดเบือนข้อมูลข่าวสารของทางราชการเพื่อให้ผู้อื่นหรือประชาชนเข้าใจผิดเพื่อประโยชน์ส่วนตัวและพรรคพวก 4. การไม่ใช้อำนาจในการออกกฎหรือระเบียบที่ทำให้ตนเองและพวกพ้องได้รับผลประโยชน์
	2. ความกล้าหาญ	<ol style="list-style-type: none"> 1. การมีสัจจะ รักษาคำพูด คำพูดที่สุภาพ มีเหตุผล ไม่โกหก พูดจริง ทำจริง 2. การมีอุดมการณ์ และตั้งใจทำงานในตำแหน่งหน้าที่อย่างเต็มความสามารถ 3. การเปิดเผยข้อมูลหรือการกระทำที่ทำให้ราชการเสียหาย การฉ้อฉลหลอกลวง การใช้อำนาจในทางที่ผิด และการทุจริตคอร์รัปชัน ต่อราชการและเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบ
	3. ความรับผิดชอบ	<ol style="list-style-type: none"> 1. การรู้จักอำนาจหน้าที่ มีความรับผิดชอบต่อหน้าที่ของตนเอง 2. การมีสัจจะ รักษาคำพูด 3. การรักษาความลับทางราชการยิ่งกว่าชีวิตของตนเอง 4. การยอมรับผิดเมื่อเกิดข้อผิดพลาดใด ๆ ในงานที่อยู่ในความรับผิดชอบของตน

ตาราง 3.1 (ต่อ)

องค์ประกอบหลัก	องค์ประกอบย่อย	สาระสำคัญในการวัดตัวแปรสังเกตได้
1. องค์ประกอบ คุณลักษณะผู้นำทาง การเมืองด้าน จริยธรรม (ต่อ)	4. การเป็นแบบอย่าง ที่ดี	<ol style="list-style-type: none"> 1. การเป็นแบบอย่างที่ดีในการเคารพกฎหมาย และหลักจริยธรรมเหนือเหตุผล ส่วนตัว 2. การประพฤติแต่สิ่งที่ดีงาม นำมาสู่ความเจริญ งอกงามในหน้าที่การงาน 3. การรู้จักหน้าที่ มีความรับผิดชอบต่อหน้าที่ ตนเอง 4. การไม่ใช้สิทธิพิเศษฯ ช่วยเหลือตนเองจากการ ถูกกล่าวหาว่ากระทำความผิด
2. องค์ประกอบ คุณลักษณะผู้นำทาง การเมืองด้านคุณ ลักษณะเฉพาะ	1. การมีวิสัยทัศน์	<ol style="list-style-type: none"> 1. การตอบสนองความต้องการของผู้มีส่วน เกี่ยวข้อง 2. การมองกว้าง คิดไกล รอบรู้ 3. การมีความคิดริเริ่มนโยบายใหม่ที่เป็นประโยชน์ ต่อสังคม 4. การมีเป้าหมายอย่างชัดเจน 5. การมีความพร้อมในการสื่อสารและทำงาน ร่วมกับผู้อื่นได้ดี
	2. ความรู้ ความสามารถ	<ol style="list-style-type: none"> 1. การมีสติปัญญาดี เฉลียวฉลาด 2. ความเชี่ยวชาญเฉพาะ 3. ความสามารถทางวิชาการ การบริหาร 4. ความสามารถในการเจรจาต่อรอง 5. การตัดสินใจโดยใช้เหตุผลและข้อมูลที่ต้องการ
	3. บุคลิกภาพ	<ol style="list-style-type: none"> 1. ความเชื่อมั่นในตนเอง 2. ความกระตือรือร้นในการทำงาน 3. การควบคุมอารมณ์ได้ตามสถานการณ์ 4. ความทะเยอทะยานสู่ความสำเร็จ 5. การวางตัวให้เข้ากับบุคคลได้ทุกระดับ

ตาราง 3.1 (ต่อ)

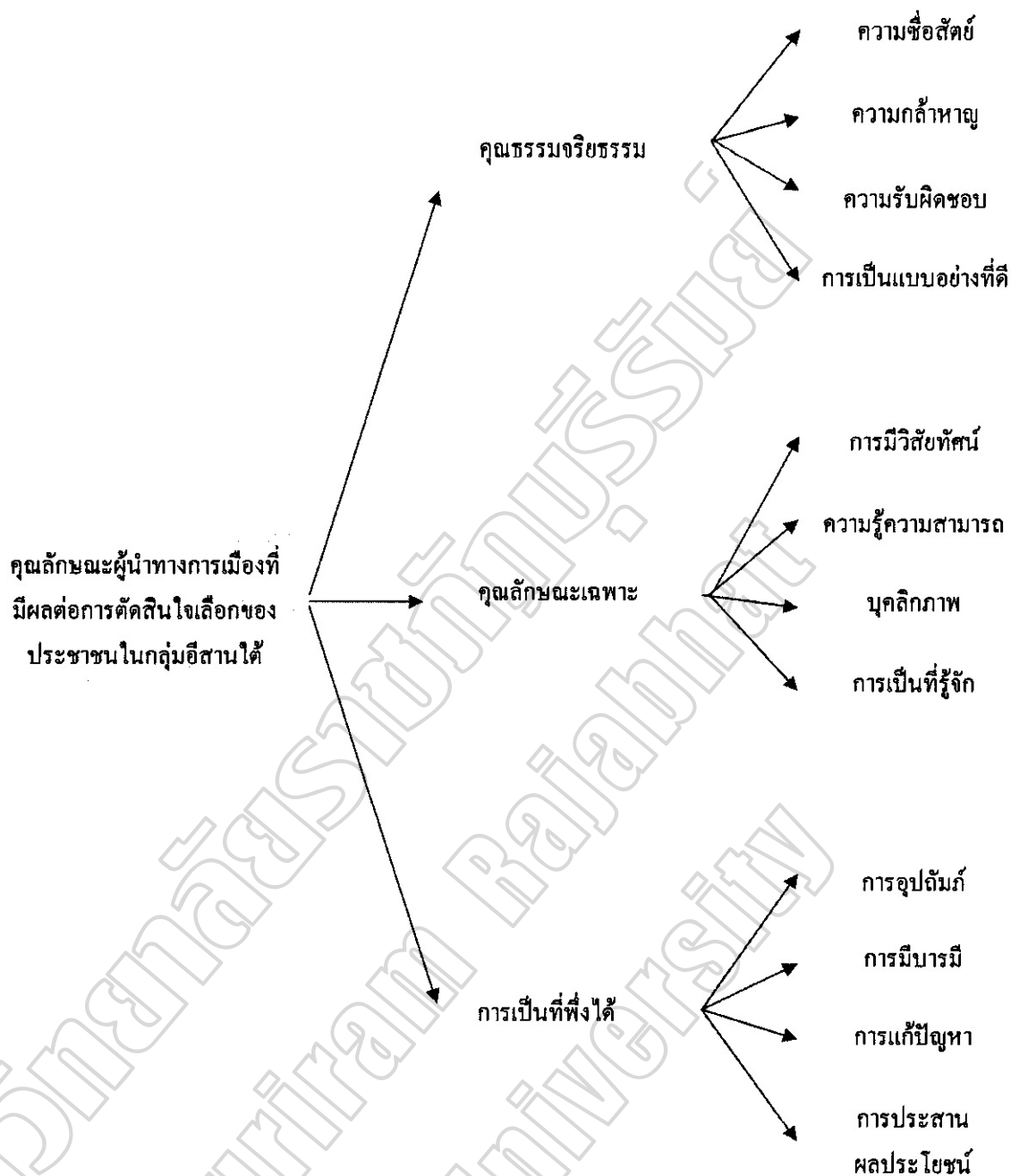
องค์ประกอบหลัก	องค์ประกอบย่อย	สาระสำคัญในการวัดตัวแปรสังเกตได้
	4. การเป็นที่รู้จัก	1. การมีความสัมพันธ์เป็นเครือข่าย เพื่อนสนิท มีความคุ้นเคยกัน 2. การเป็นคนท้องถิ่นเดียวกัน 3. การเคยช่วยเหลือทำงานให้ท้องถิ่น 4. การมีชื่อเสียงของผู้สมัคร 5. ความรู้สึกผูกพันที่มีต่อพรรคการเมือง
3. องค์ประกอบคุณลักษณะผู้นำทางการเมืองด้านการเป็นที่พึ่งได้	1. การอุปถัมภ์	1. การร้องขอจากบุคคลที่ให้การช่วยเหลือ / เคยให้ความช่วยเหลือ ผู้บังคับบัญชาของผู้รับอุปถัมภ์ให้ลงคะแนนให้ 2. การให้เงิน สัญญาว่าจะให้หรือทำสิ่งต่าง ๆ ให้จัดสรรงบประมาณพัฒนาให้ 3. กลุ่มผลประโยชน์ การช่วยเหลือในลักษณะต่างตอบแทนผลประโยชน์
	2. การมีบารมี	1. การมีฐานะทางเศรษฐกิจดี 2. การมีบทบาทของผู้มีอิทธิพล 3. การเป็นผู้มีชื่อเสียง เป็นที่นับถือของคนในสังคม 4. การมีอำนาจตามกฎหมาย การให้รางวัล การบังคับ การมีความเชี่ยวชาญ การอ้างอิง
	3. การแก้ปัญหา	1. ความสามารถในการแก้ปัญหาให้กับชุมชน 2. การแก้ไขปัญหาที่เป็นรูปธรรม ชัดเจน เข้าใจง่าย เห็นผลรวดเร็ว 3. การแก้ไขปัญหาในลักษณะนโยบายประชานิยม
	4. การประสานผลประโยชน์	1. การประสานงานกับหน่วยงานอื่น 2. การแลกเปลี่ยนผลประโยชน์ระหว่างกลุ่มการเมือง กลุ่มผลประโยชน์ และผู้มีสิทธิเลือกตั้ง 3. การประนีประนอม

การร่างรูปแบบความสัมพันธ์องค์ประกอบคุณลักษณะผู้นำทางการเมืองที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกของประชาชนในกลุ่มอีสานใต้เชิงทฤษฎี

ในขั้นตอนนี้ประกอบด้วย 3 ขั้นตอนย่อยคือ การร่างรูปแบบความสัมพันธ์ขององค์ประกอบฯ โดยการศึกษาสมมุติฐานเบื้องต้น การปรับปรุงร่างรูปแบบความสัมพันธ์ขององค์ประกอบฯ ในการศึกษาสมมุติฐานเบื้องต้น โดยการสัมภาษณ์และการสนทนากลุ่ม ผลการปรับปรุงร่างรูปแบบความสัมพันธ์องค์ประกอบฯ โดยใช้ข้อมูลจากการสัมภาษณ์และการสนทนากลุ่ม

การร่างรูปแบบความสัมพันธ์ขององค์ประกอบฯ โดยการศึกษาสมมุติฐานเบื้องต้น

ในขั้นตอนนี้ผู้วิจัยได้เชื่อมโยงองค์ประกอบคุณลักษณะผู้นำทางการเมืองที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกของประชาชนในเขตอีสานใต้ เพื่อร่างรูปแบบความสัมพันธ์องค์ประกอบคุณลักษณะผู้นำทางการเมืองที่มีผลต่อการตัดสินใจของประชาชนในกลุ่มอีสานใต้เชิงทฤษฎี ซึ่งแสดงรายละเอียดได้ดังภาพประกอบ 3.2

ภาพประกอบ 3.2 ร่างรูปแบบความสัมพันธ์องค์ประกอบคุณลักษณะผู้นำทางการเมืองที่มีผลต่อการตัดสินใจของประชาชนในกลุ่มอีสานใต้เชิงทฤษฎี

การปรับปรุงรูปแบบความสัมพันธ์องค์ประกอบฯ ในการศึกษาสมมุติฐานเบื้องต้น

ผู้วิจัยได้ทำการปรับปรุงตัวแปรโดยใช้วิธีการสัมภาษณ์ (Interview) และสนทนากลุ่ม (Focused Group) เพื่อให้ได้ข้อมูลมีความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) มากยิ่งขึ้น รายละเอียดของขั้นตอนการสัมภาษณ์และการสนทนากลุ่ม มีดังนี้

การสัมภาษณ์ ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอน ดังต่อไปนี้

1. ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวกับคุณลักษณะผู้นำทางการเมืองที่มีผลต่อการตัดสินใจของประชาชน เพื่อกำหนดโครงสร้างแนวคำถามในการสัมภาษณ์
2. สร้างคำถามการสัมภาษณ์ตามโครงสร้างแนวคำถามที่กำหนดไว้
3. นำแบบสัมภาษณ์ที่สร้างขึ้นเสนอคณะกรรมการผู้ควบคุมคุณภาพนิพนธ์เพื่อตรวจสอบความถูกต้อง ความเหมาะสม และแก้ไขตามข้อเสนอแนะ
4. นำแบบสัมภาษณ์ที่ผ่านการแก้ไขตามข้อเสนอแนะตามข้อ 1.3 ไปให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่าน (ภาคผนวก ก.) ตรวจสอบความความเหมาะสม ความครบถ้วนของข้อคำถาม ความกระชับและความง่ายต่อการทำการเข้าใจ
5. แก้ไขแบบสัมภาษณ์ตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ
6. นำแบบสัมภาษณ์ที่ได้รับการแก้ไขตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญไปสัมภาษณ์ โดยกำหนดคุณสมบัติของผู้ให้สัมภาษณ์ ดังนี้
 - 6.1 ผู้นำทางการเมืองที่ดำรงตำแหน่ง/เคยดำรงตำแหน่งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร หรือสมาชิกวุฒิสภา จำนวน 1 ท่าน (ภาคผนวก ข.)
 - 6.2 ผู้นำทางการเมืองที่ดำรงตำแหน่ง/เคยดำรงตำแหน่งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล สมาชิกสภาเทศบาล สมาชิกสภาบริหารส่วนจังหวัด จำนวน 2 ท่าน (ภาคผนวก ข.)
7. สรุปความคิดเห็นและข้อเสนอแนะจากผู้ให้สัมภาษณ์ และนำมาปรับปรุงตัวแปรที่ใช้ในการศึกษาคุณลักษณะผู้นำทางการเมืองที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกของประชาชนในกลุ่ม อีสานได้

การจัดสนทนากลุ่ม ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอน ดังต่อไปนี้

1. ผู้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวกับคุณลักษณะผู้นำทางการเมืองที่มีผลต่อการตัดสินใจของประชาชน เพื่อกำหนดโครงสร้างของประเด็นการสนทนากลุ่ม
2. สร้างแนวทางการสนทนากลุ่มตามโครงสร้างแนวคำถามที่กำหนดไว้ ซึ่งสามารถยืดหยุ่นปรับเปลี่ยนได้ตามสถานการณ์
3. นำแนวทางการสนทนากลุ่มที่สร้างขึ้นเสนอคณะกรรมการผู้ควบคุมคุณภาพนิพนธ์เพื่อตรวจสอบความถูกต้อง ความเหมาะสม และแก้ไขตามข้อเสนอแนะ

4. นำแนวทางการสนทนากลุ่มที่ผ่านการแก้ไขตามข้อเสนอแนะแล้วไปให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน (ภาคผนวก ค) ตรวจสอบความความเหมาะสมของประเด็นคำถามก่อนหลัง รวมถึง ความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของคำถาม

5. แก้ไขแนวทางการสนทนากลุ่มตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ

6. นำแนวทางการสนทนากลุ่มที่ได้รับการแก้ไขตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญไป ดำเนินการสนทนากลุ่ม โดยกำหนดคุณสมบัติของผู้เข้าร่วมสนทนากลุ่มดังนี้(ภาคผนวก ข.)

6.1 ประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งที่มีภูมิลำเนาในเขตเทศบาลจำนวน 5 ท่าน

6.2 ประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งที่มีภูมิลำเนานอกเขตเทศบาลจำนวน 5 ท่าน

7. สรุปความคิดเห็นและข้อเสนอแนะจากผู้เข้าร่วมสนทนากลุ่ม และนำมาปรับปรุงตัว แปรที่ใช้ในการศึกษาคุณลักษณะผู้นำทางการเมืองที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกของประชาชนใน กลุ่มอีสานใต้

ผลการปรับปรุงร่างรูปแบบความสัมพันธ้องค์ประกอบฯโดยใช้ข้อมูลจากการสัมภาษณ์และการ สนทนากลุ่ม

จากผลการสัมภาษณ์และการสนทนากลุ่มนั้น ผู้ให้สัมภาษณ์และผู้เข้าร่วมสนทนากลุ่มมี ความเห็นตรงกันว่าควรตัดองค์ประกอบย่อยในประเด็นความกล้าหาญขององค์ประกอบหลักด้าน จริยธรรมออก นอกจากนี้ยังมีการปรับเปลี่ยนตัวแปรสังเกตได้ดังแสดงรายละเอียดในตาราง 3.2

ตาราง 3.2 การปรับปรุงความหมายขององค์ประกอบย่อยและสาระสำคัญในการวัดตัวแปรที่

สังเกตได้

องค์ประกอบย่อย	ความหมาย	สาระสำคัญในการวัดตัวแปรสังเกตได้
1. ความซื่อสัตย์	คุณลักษณะของผู้นำทางการเมืองที่แสดงออกถึงความประพฤติตรงไปตรงมา ด้วยความจริงใจในการปฏิบัติหน้าที่และการใช้อำนาจหน้าที่	<ol style="list-style-type: none"> 1. มีความน่าเชื่อถือ ไว้วางใจได้ 2. การไม่ใช้อำนาจในการออกกฎหรือระเบียบที่ทำให้ตนเองและพวกพ้องได้รับผลประโยชน์ 3. การประพฤติตน โดยการวางตัวเป็นกลาง มีความยุติธรรม ปฏิบัติต่อประชาชนชาวไทยด้วยความเสมอภาคกัน 4. การไม่ใช้และบิดเบือนข้อมูลข่าวสารของทางราชการเพื่อให้ผู้อื่นหรือประชาชนเข้าใจผิดเพื่อประโยชน์ส่วนตัวและพรรคพวก 5. การไม่ใช้อำนาจในการออกกฎหรือระเบียบที่ทำให้ตนเองและพวกพ้องได้รับผลประโยชน์

ตาราง 3.2 (ต่อ)

องค์ประกอบย่อย	ความหมาย	สาระสำคัญในการวัดตัวแปรสังเกตได้
2. ความรับผิดชอบ	คุณลักษณะของผู้นำทางการเมืองที่แสดงให้เห็นถึงความมุ่งมั่น ตั้งใจที่จะปฏิบัติหน้าที่ด้วยความผูกพัน ความพากเพียร เพื่อให้บรรลุความสำเร็จตามภารกิจ	<ol style="list-style-type: none"> 1. การรู้จักอำนาจหน้าที่ตามภารกิจที่กำหนด และการปฏิบัติตามภารกิจนั้นอย่างครบถ้วน 2. การอุทิศตนทุ่มเท เสียสละในการปฏิบัติตามภารกิจที่กำหนด 3. การมุ่งมั่นตั้งใจปฏิบัติตามความมโนสัญญา 4. การซื่อสัตย์ต่อหน้าที่ โดยไม่ใช้อำนาจตามตำแหน่งไปแสวงหาการจ้างงานอื่นที่มีค่าตอบแทนสูง 5. การยอมรับผิดเมื่อเกิดข้อผิดพลาดในงานที่อยู่ในความรับผิดชอบของตน
3. การเป็นแบบอย่างที่ดี	คุณลักษณะของผู้นำทางการเมืองที่แสดงให้เห็นถึงการคู่ควรแก่การเคารพ ยกย่อง ให้เกียรติจากบุคคลทั่วไปในสังคม	<ol style="list-style-type: none"> 1. การที่ตนเองและครอบครัวประกอบอาชีพที่สุจริต ไม่ข้องเกี่ยวกับสิ่งผิดกฎหมาย 2. การเคารพกฎหมาย และหลักจริยธรรมเหนือเหตุผลส่วนตัว 3. การประพฤติแต่สิ่งที่ดีงาม นำมาสู่ความเจริญงอกงามในหน้าที่การงาน 4. การรู้จักหน้าที่ มีความรับผิดชอบต่อหน้าที่ตนเอง 5. การไม่ใช้สิทธิพิเศษฯ ช่วยเหลือตนเองจากการถูกกล่าวหาว่ากระทำ ความผิด

ตาราง 3.2 (ต่อ)

องค์ประกอบย่อย	ความหมาย	สาระสำคัญในการวัดตัวแปรสังเกตได้
4. การมีวิสัยทัศน์	คุณลักษณะผู้นำทางการเมืองที่แสดงให้เห็นถึงมุมมองของความต้องการในอนาคต ภารกิจ เป้าหมาย รวมถึงกลยุทธ์ที่จะดำเนินการเพื่อให้บรรลุถึงความต้องการนั้น	<ol style="list-style-type: none"> 1. การตอบสนองความต้องการของผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง 2. การมองกว้าง คิดไกล รอบรู้ 3. การมีความคิดริเริ่มนโยบายใหม่ที่เป็นประโยชน์ต่อสังคม 4. การมีเป้าหมายอย่างชัดเจน 5. การมีความพร้อมในการสื่อสารและทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ดี
5. ความรู้ความสามารถ	คุณลักษณะของผู้นำทางการเมืองที่แสดงออกมาให้เห็นถึงคุณลักษณะเด่นของตนเองที่ติดตัวมาแต่กำเนิดหรือเกิดจากการพัฒนาตนให้มีความรู้ ความเชี่ยวชาญ หรือความรู้แจ้งในเรื่องต่าง ๆ	<ol style="list-style-type: none"> 1. การมีสติปัญญาดี เฉลียวฉลาด 2. ความสามารถในการวางแผน 3. การมีทักษะในการตัดสินใจ 4. ความสามารถในการบริหาร 5. ความสามารถทางการสื่อสาร
6. บุคลิกภาพ	ลักษณะเฉพาะของแต่ละบุคคล ซึ่งสามารถสังเกตได้จากกริยาท่าทาง การแต่งกาย การพูดจา และนิสัยใจคอ	<ol style="list-style-type: none"> 1. ความเชื่อมั่นในตนเอง 2. ความมีสง่าราศี ความตรงต่อใจ 3. การควบคุมอารมณ์ได้ตามสถานการณ์ 4. การมีกริยา วาจาสุภาพ อ่อนโยน 5. การวางตัวให้เข้ากับคนได้ทุกระดับ
7. การเป็นที่รู้จัก	คุณลักษณะของผู้นำทางการเมือง ที่แสดงให้เห็นถึงความสัมพันธ์กับบุคคลในระดับต่าง ๆ ทั้งนี้เพื่อให้ประชาชนรับรู้และสามารถจดจำถึงความมีตัวตนของผู้นำทางการเมือง	<ol style="list-style-type: none"> 1. การมีความสัมพันธ์เป็นเครือข่ายดี เพื่อนสนิท มีความคุ้นเคยกัน 2. การเป็นคนท้องถิ่นเดียวกัน 3. การเคยช่วยเหลือทำงานให้ท้องถิ่น 4. การมีชื่อเสียงของผู้สมัคร 5. ความรู้สึกผูกพันที่มีต่อพรรคการเมือง

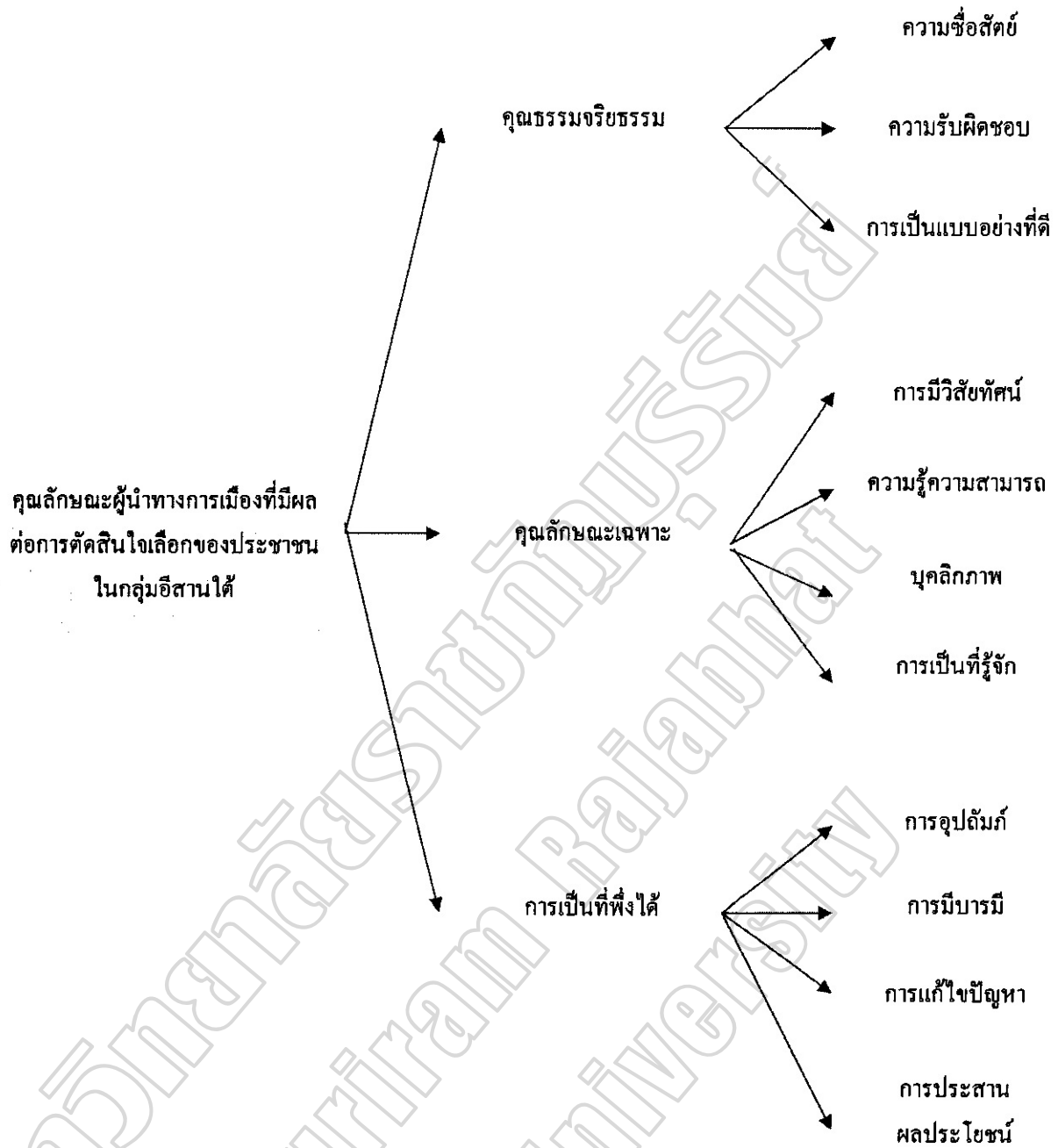
ตาราง 3.2 (ต่อ)

องค์ประกอบย่อย	ความหมาย	สาระสำคัญในการวัดตัวแปรสังเกตได้
8. การอุปถัมภ์	ความสัมพันธ์ในลักษณะของการสนับสนุน เกี่ยวคู่กันระหว่างผู้อุปถัมภ์ที่เป็นผู้ให้ประโยชน์และผู้รับอุปถัมภ์ที่เป็นผู้รับประโยชน์ หรือ ภราดรภาพ (ความเป็นพี่เป็นน้อง) ที่มีผลต่อการตัดสินใจในเลือกผู้นำทางการเมืองของประชาชน	<ol style="list-style-type: none"> 1. การร้องขอจากบุคคลที่ให้การช่วยเหลือ / เคยให้ความช่วยเหลือ ผู้บังคับบัญชาของผู้รับอุปถัมภ์ให้ลงคะแนนให้ 2. การให้เงิน หรือของมีค่าเป็นการแลกเปลี่ยน 3. การสัญญาว่าจะให้สิ่งต่าง ๆ ตอบแทน 4. การให้ความช่วยเหลือในอดีต การมีบุญคุณ 5. ความสามารถในการช่วยเหลือในอนาคต
9. การมีบารมี	ลักษณะของผู้นำทางการเมืองที่แสดงถึงการมีอำนาจและอิทธิพลต่อทัศนคติความเชื่อของบุคคล กลุ่มบุคคลต่าง ที่ส่งผลทำให้ตัดสินใจเลือก โดยแหล่งที่มาของอำนาจและอิทธิพลนั้นอาจมาจากแหล่งต่าง ๆ ได้หลายแหล่ง	<ol style="list-style-type: none"> 1. การมีฐานะทางเศรษฐกิจดี 2. การมีความสัมพันธ์ใกล้ชิดกับผู้นำทางการเมืองคนอื่น 3. การมีอำนาจอ้างอิง 4. การมีความสัมพันธ์ใกล้ชิดกับผู้นำทางการเมืองคนอื่น 4. การใช้บุคคลเพื่อโน้มน้าว จูงใจ 5. การมีอำนาจจากการบังคับ

ตาราง 3.2 (ต่อ)

องค์ประกอบย่อย	ความหมาย	สาระสำคัญในการวัดตัวแปรสังเกตได้
10. การแก้ปัญหา	คุณลักษณะของผู้นำทางการเมืองที่แสดงให้เห็นถึงความสามารถในการหาทางออกให้กับความยุ่งยากที่เกิดขึ้น	<ol style="list-style-type: none"> 1. ความสามารถในการแก้ปัญหา เข้าใจถึงปัญหาของชุมชน 2. การแก้ไขปัญหาโดยให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน 3. ความสนใจและรับเป็นธุระในการแก้ไขปัญหา 4. การแก้ปัญหาทั้งในระยะสั้นและระยะยาว 5. การเห็นผลของการแก้ไขปัญหาอย่างรวดเร็ว
11. การประสานผลประโยชน์	แนวทางการทำงานของผู้นำทางการเมืองที่แสดงออกถึงการเป็นคนกลางเพื่อแบ่งปันผลประโยชน์ระหว่างฝ่ายหรือกลุ่มต่าง ๆ โดยให้แต่ละฝ่ายหรือกลุ่มต่างเกิดผลประโยชน์ที่มีความสมดุลระหว่างกันมากที่สุด	<ol style="list-style-type: none"> 1. การเป็นคนกลาง มีความเป็นอิสระ ไม่ถูกครอบงำทางการเมือง 2. ความสามารถในการเชื่อมผลประโยชน์ระหว่างกลุ่มทางการเมืองได้ 3. ความสามารถในการแก้ไข/ลดความขัดแย้งในสังคม 4. การเชื่อมโยงผลประโยชน์จากภาครัฐและภาคเอกชนสู่ชุมชน 5. ความสามารถในการทำงานร่วมกับหน่วยงานต่าง ๆ ได้อย่างราบรื่น

จากนั้นผู้วิจัยได้ปรับปรุงร่างรูปแบบความสัมพันธ์องค์ประกอบคุณลักษณะผู้นำทางการเมืองที่มีผลต่อการตัดสินใจของประชาชนในกลุ่มอีสานใต้โดยใช้ข้อมูลจากการสัมภาษณ์และการสนทนากลุ่ม ได้ดั่งภาพประกอบ 3.3

ภาพประกอบ 3.3 ร่างรูปแบบความสัมพันธ์องค์ประกอบคุณลักษณะผู้นำทางการเมืองที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกของประชาชนในกลุ่มอีสานใต้โดยใช้ข้อมูลจากการสัมภาษณ์และการสนทนากลุ่ม

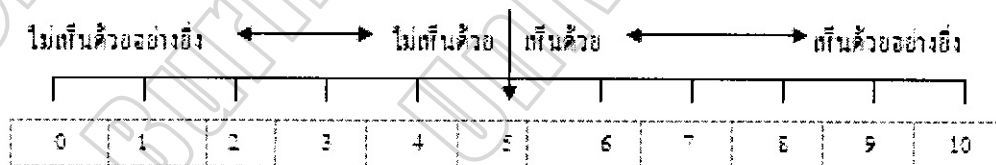
การสร้างแบบสอบถาม

เมื่อได้ร่างรูปแบบจากการดำเนินการดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยได้สร้างแบบสอบถาม ประกอบด้วย 4 ขั้นตอน คือ การร่างแบบสอบถาม การปรับปรุงแบบสอบถามโดยผู้เชี่ยวชาญ การปรับปรุงแบบสอบถามด้านความเข้าใจของภาษา และการตรวจสอบคุณภาพของแบบสอบถาม

การร่างแบบสอบถาม

แบบสอบถามที่ใช้เก็บข้อมูลการวิจัยครั้งนี้ประกอบด้วย 3 ตอนคือ (ภาคผนวก ง.)

1. สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามมีลักษณะแบบเลือกตอบ (Checklist) ประกอบด้วย เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้โดยเฉลี่ยต่อเดือน สถานภาพการสมรส
2. ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะผู้นำทางการเมืองที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกของประชาชน มีข้อคำถามทั้งหมด 55 ข้อ ลักษณะข้อคำถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า ช่วงคะแนนมี 11 ระดับ เริ่มตั้งแต่ไม่เห็นด้วยเลย เท่ากับ 0 คะแนน และถ้าเห็นด้วยมากที่สุด เท่ากับ 10 คะแนน ซึ่งในการให้คะแนนความคิดเห็นนี้ให้ผู้ตอบพิจารณาจากจุดอ้างอิง (Referenced Point) ของคะแนนน้อยของความเห็น และกรณีข้อคำถามข้อใดเป็นเชิงลบ การให้คะแนนจะเป็นไปในลักษณะตรงกันข้าม โดยแบ่งช่วงคะแนนเพื่อให้ความหมายออกมาเป็น 3 ช่วง (ริเรื่องรอง รัตนวิไลสกุล. 2547 : 85) คือ ช่วงคะแนนเฉลี่ย 7.51 – 10.00 เห็นด้วยในระดับสูง ช่วงคะแนนเฉลี่ย 4.51 - 7.50 เห็นด้วยในระดับปานกลาง และช่วงคะแนนเฉลี่ย 1.00 – 4.50 เห็นด้วยในระดับต่ำ ดังภาพประกอบ 3.4

ภาพประกอบ 3.4 ระดับการให้คะแนนความคิดเห็น
ที่มา ริเรื่องรอง รัตนวิไลสกุล (2547 : 65)

3. ความคิดเห็นต่อผลการเลือกตั้ง ลักษณะคำถามเป็นแบบเลือกตอบ ประกอบด้วย ความถูกต้องตามต้องการในคุณลักษณะผู้นำทางการเมืองฯ ที่พึงประสงค์ สาเหตุแห่งความถูกต้องหรือไม่ถูกต้อง และการดำเนินการในครั้งต่อไป

การปรับปรุงแบบสอบถามโดยผู้เชี่ยวชาญ

หลังจากร่างแบบสอบถามได้ส่งไปให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 7 ท่าน (ภาคผนวก ก) เพื่อตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา เพื่อความเหมาะสมและความสอดคล้องของคำถามกับวัตถุประสงค์ของการวิจัย โดยการหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item Objective Congruence : IOC) ผลปรากฏว่าค่า IOC ที่ได้มีค่าอยู่ระหว่าง 0.43 - 1.00 (ภาคผนวก ค.)

สำหรับข้อคำถามที่มีค่า IOC น้อยกว่า 0.50 (วิลลีย์ มาคัม. 2549 : 195) ผู้วิจัยได้มีการตัดออกหรือการปรับปรุงทั้งนี้โดยใช้ข้อมูลจากการสัมภาษณ์ การสนทนากลุ่ม ข้อเสนอแนะอื่นของผู้เชี่ยวชาญประกอบการดำเนินการ

การปรับปรุงแบบสอบถามด้านความเข้าใจทางภาษา

หลังจากการปรับปรุงแบบสอบถามโดยใช้ข้อมูลหลัก 3 ส่วนอันประกอบด้วย ข้อมูลจากการวิเคราะห์ สังเคราะห์หลักการ ทฤษฎีและเนื้อหาอื่นที่เกี่ยวข้องจากตำรา เอกสารและงานวิจัย ข้อมูลจากการสัมภาษณ์และสนทนากลุ่มทั้งนี้โดยใช้ข้อมูลจากการสัมภาษณ์ การสนทนากลุ่ม ข้อเสนอแนะอื่นของผู้เชี่ยวชาญประกอบการดำเนินการด้วย ผู้วิจัยได้มีการปรับปรุงแบบสอบถามด้านความเข้าใจทางภาษา เนื่องจากประชาชนในกลุ่มอีสานได้มีความความแตกต่างในหลายประเด็น เช่น การศึกษา อาชีพ ผู้วิจัยจึงได้ปรับปรุงแบบสอบถามด้านความเข้าใจทางภาษา โดยการนำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นไปทำการสอบถาม แลกเปลี่ยนความคิดเห็นแก่ประชาชนในกลุ่มอีสานใต้ที่มีการศึกษาระดับประถมศึกษา 1 ท่าน การศึกษาระดับมัธยมศึกษา 1 ท่าน และ การศึกษาระดับสูงกว่ามัธยมศึกษา 1 ท่าน และได้ทำการปรับปรุงแบบสอบถามที่ใช้เก็บข้อมูลรายละเอียดปรากฏในภาคผนวก ง.

การตรวจสอบคุณภาพแบบสอบถาม

ผู้วิจัยนำแบบสอบถามไปทดลองใช้กับกับประชาชนในจังหวัดบุรีรัมย์ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของประชากรการวิจัย แต่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างของการวิจัยในครั้งนี้ โดยใช้วิธีการสุ่มอย่างง่าย จำนวน 36 คน แล้วคำนวณค่าความเที่ยงแบบค่าความคงที่ภายใน (Internal Consistency) ด้วย

ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาช (Cronbach's Alpha) ได้ค่าความเที่ยงรวมทั้งฉบับเท่ากับ 0.8442

การกำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่างในการวิจัย

เพื่อให้ได้ข้อมูลสำหรับการตอบคำถามการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ทำการกำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่างในการวิจัย ดังนี้

ประชากร

ในการวิจัยครั้งนี้ประชากรคือประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งในเขตพื้นที่กลุ่มจังหวัดอีสานใต้ จำนวน 7,022,964 คน (สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง. 2547 : 40-73) แบ่งออกเป็น 3 กลุ่ม โดยใช้เกณฑ์จังหวัดที่มีประชากรใกล้เคียงกันอยู่ในกลุ่มเดียวกันกัน ดังแสดงในตาราง 3.3

ตาราง 3.3 เขตเลือกตั้งที่ได้จากการสุ่มอย่างง่าย

กลุ่มที่	จังหวัด	ประชากร (คน)	เขตเลือกตั้ง (เขต)
1	นครราชสีมา	1,862,486	16
	อุบลราชธานี	1,238,578	11
2	บุรีรัมย์	1,085,382	10
	ศรีสะเกษ	1,033,905	9
3	สุรินทร์	979,489	9
	ชัยภูมิ	823,124	7
	รวมทั้งสิ้น	7,022,964	62

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้คือประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งในเขตเมืองและชนบทของพื้นที่กลุ่มอีสานใต้ กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดยใช้กลุ่มตัวอย่าง 20 ท้องที่ ท้องที่ละ 55 คน ได้จำนวน 1,100 คน (บุญใจ ศรีสถิตนรากร. 2547 : 206) การสุ่มตัวอย่างใช้วิธีการสุ่มแบบหลายขั้นตอน (Multi Stage Random Sampling) โดยมีขั้นตอนดังนี้

1. ใช้วิธีการสุ่มอย่างง่ายเพื่อเลือกหนึ่งจังหวัดจากกลุ่มจังหวัดที่มีประชากรใกล้เคียงกัน ปรากฏผลดังนี้

กลุ่มที่ 1 สุ่มได้จังหวัดนครราชสีมา

กลุ่มที่ 2 สุ่มได้จังหวัดบุรีรัมย์

กลุ่มที่ 3 สุ่มได้จังหวัดชัยภูมิ

2. ใช้วิธีการสุ่มอย่างง่ายเพื่อเลือกเขตการเลือกตั้งในจังหวัดที่สุ่มได้ในข้อ 1 ในอัตรา ร้อยละ 30 ของจำนวนเขตเลือกตั้งทั้งหมด (พรวิวัฒน์ สุ่มมาตย์. 2551 : 1) ผลแสดงดังตาราง 3.4

ตาราง 3.4 การสุ่มอย่างง่ายเพื่อเลือกเขตการเลือกตั้ง

จังหวัด	จำนวนเขตเลือกตั้ง (เขต)		เขตที่สุ่มได้
	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง	
	จำนวนเขตเลือกตั้ง	จำนวนการสุ่มเขตเลือกตั้งร้อยละ 30	
นครราชสีมา	16	5	2,8,12,13,15
บุรีรัมย์	10	3	1,3,10,
ชัยภูมิ	7	2	4,5

3. ในแต่ละเขตเลือกตั้งที่สุ่มได้ใช้วิธีการเลือกแบบเจาะจงเพื่อเลือก 1 ท้องที่ จากเขตเมือง และ 1 ท้องที่จากเขตชนบท ของแต่ละเขตเลือกตั้งที่สุ่มได้ในแต่ละจังหวัด

4. ใช้วิธีการสุ่มกลุ่มตัวอย่างแบบง่ายจากประชาชนในเขตเมืองและในเขตชนบท กลุ่มละ 55 คน รวมกลุ่มตัวอย่างที่ได้ทั้งหมด 1,100 คน แสดงดังตาราง 3.5

ตาราง 3.5 กลุ่มตัวอย่างในการทำวิจัย

จังหวัดนครราชสีมา		จังหวัดบุรีรัมย์		จังหวัดชัยภูมิ	
เขตเลือกตั้ง/ท้องที่	จำนวน (คน)	เขตเลือกตั้ง/ท้องที่	จำนวน (คน)	เขตเลือกตั้ง/ท้องที่	จำนวน (คน)
เขตเลือกตั้ง 2		เขตเลือกตั้ง 1		เขตเลือกตั้ง 4	
1. ตำบลหนองบัวศาลา	55	1. ตำบลชุมเห็ด	55	1. ตำบลบ้านตาล	55
2. เทศบาลเมืองนครราชสีมา	55	2. เทศบาลเมืองบุรีรัมย์	55	2. เทศบาลตำบลบำเหน็จณรงค์	55
เขตเลือกตั้ง 8		เขตเลือกตั้ง 3		เขตเลือกตั้ง 5	
1. ตำบลไพร่	55	1. ตำบลบ้านตะโก	55	1. ตำบลบ้านยาง	55
2. เทศบาลตำบลหนองบัววง	55	2. เทศบาลตำบลห้วยราช	55	2. เทศบาลตำบลเกษตรสมบูรณ์	55
เขตเลือกตั้ง 12		เขตเลือกตั้ง 10			
1. ตำบลจรเข้มะ	55	1. ตำบลปักคู	55		
2. เทศบาลตำบลเสะ	55	2. เทศบาลตำบลประโคนชัย	55		
เขตเลือกตั้ง 13					
1. ตำบลตูม	55				
2. เทศบาลตำบลเมืองปัก	55				
เขตเลือกตั้ง 15					
1. ตำบลบ้านหัน	55				
2. เทศบาลเมืองสีคิ้ว	55				
รวมทั้งสิ้น	550	รวมทั้งสิ้น	550	รวมทั้งสิ้น	220

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ส่งแบบสอบถามไปทั้งหมด 1100 ฉบับ ได้รับกลับคืนมาจำนวน 1,085 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 98.63 โดยมีขั้นตอนการเก็บรวบรวมข้อมูล ดังนี้

1. ติดต่อบัณฑิตวิทยาลัยเพื่อขอหนังสือขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลไปยัง ผู้นำเขตเลือกตั้งต่าง ๆ อาทิเช่น นายอำเภอ กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน

2. ดำเนินการเก็บข้อมูลภาคสนาม แบ่งออกเป็น 2 กรณี

- 2.1 กรณีที่ผู้วิจัยลงเก็บข้อมูลภาคสนามด้วยตนเอง ผู้วิจัยนำแบบสอบถามลงเก็บ ข้อมูลตามเขตเลือกตั้งที่กำหนดหลังจากนี้คว้น เวลาในการเก็บรวบรวมข้อมูลกับผู้นำเขตเลือกตั้ง ต่าง ๆ เป็นที่เรียบร้อยแล้ว แสดงการดำเนินงานได้ดังตาราง 3.6

2.2 กรณีที่ผู้วิจัยไม่สามารถลงเก็บข้อมูลภาคสนามด้วยตนเอง ผู้วิจัยส่งแบบสอบถามให้ผู้ช่วยวิจัยที่รับผิดชอบในเขตเลือกตั้งต่าง ๆ ทางไปรษณีย์ เพื่อให้ผู้ช่วยวิจัยลงเก็บข้อมูลในเขตเลือกตั้งที่กำหนด ตามวัน เวลาที่ตกลงกับผู้นำเขตเลือกตั้ง พร้อมทั้งนัดวัน เวลา ในการส่งข้อมูลกลับคืนผู้วิจัย ดังตาราง 3.7

ตาราง 3.7 ระยะเวลาการเก็บข้อมูลภาคสนามด้วยผู้ช่วยวิจัย

หมายเลข แบบสอบถาม	เขตการเลือกตั้ง	ผู้ช่วยวิจัย	วันที่ส่ง (พ.ศ.2554)	วันที่ส่งกลับ (พ.ศ.2554)
0201-0250 0701-0750	เขต 15 นครราชสีมา - ตำบลบ้านหัน - เทศบาลเมืองสีคิ้ว	คุณอมรรัตน์ พันธุ์	8 เม.ย.	30 เม.ย.
0401-0450 0901-0950	เขต 4 ชัยภูมิ - ตำบลบ้านตาล - เทศบาลตำบล บ้านเหน็จณรงค์	คุณสิทธิชัย พรทิพย์พิทักษ์	8 เม.ย.	30 เม.ย.
0451-0500 0951-1000	เขต 5 ชัยภูมิ - ตำบลบ้านยาง - เทศบาลตำบลเกษตร สมบูรณ์	คุณสิทธิชัย พรทิพย์พิทักษ์	8 เม.ย.	30 เม. ย.

3. นำแบบสอบถามที่เก็บรวบรวมได้มาตรวจสอบความสมบูรณ์ พบว่ามีแบบสอบถามจำนวน 937 ฉบับมีความสมบูรณ์สามารถนำไปวิเคราะห์ต่อไป หรือคิดเป็นร้อยละ 86.36 ของจำนวนแบบสอบถามทั้งหมดที่ส่งไป

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลผู้วิจัยได้ดำเนินการ 5 ขั้นตอนดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 วิเคราะห์ข้อมูลสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยใช้สถิติเชิงพรรณนา คือค่าร้อยละ

ขั้นตอนที่ 2 วิเคราะห์ระดับความคิดเห็นต่อองค์ประกอบคุณลักษณะผู้นำทางการเมืองที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกของประชาชนในกลุ่มอีสานใต้ โดยใช้สถิติเชิงพรรณนา ได้แก่ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ขั้นตอนที่ 3 วิเคราะห์ตัวแปรที่จะนำมาใช้ในการพัฒนารูปแบบความสัมพันธ์เชิงเส้นขององค์ประกอบคุณลักษณะผู้นำทางการเมืองที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกของประชาชนในกลุ่มอีสานใต้

ขั้นตอนที่ 4 ตรวจสอบความสอดคล้องของรูปแบบความสัมพันธ์เชิงเส้นขององค์ประกอบคุณลักษณะผู้นำทางการเมืองที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกของประชาชนในกลุ่มอีสานใต้ที่สร้างขึ้นจากทฤษฎี งานวิจัย การสัมภาษณ์และการสนทนากลุ่ม กับข้อมูลเชิงประจักษ์ ด้วยใช้เทคนิคการวิเคราะห์โมเดลสมการ โครงสร้าง (Structural Equation Modeling) โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ LISREL for Window 8.80 โดยในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยกำหนดระดับนัยสำคัญในการทดสอบสมมติฐานทางสถิติที่ .05 สำหรับทุกสมมติฐานการวิจัยที่ทำการทดสอบ

ขั้นตอนที่ 5 การปรับรูปแบบความสัมพันธ์โครงสร้างเชิงเส้นขององค์ประกอบคุณลักษณะผู้นำทางการเมืองที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกของประชาชนในกลุ่มอีสานใต้ (Model Adjustment) โดยอยู่บนพื้นฐานของทฤษฎีและงานวิจัยเป็นหลัก

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์

1. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์คุณภาพเครื่องมือ

1.1 ค่าดัชนีความสอดคล้องของผู้เชี่ยวชาญ

$$IOC = \frac{\sum R}{N}$$

โดยที่ IOC คือ ค่าดัชนีความสอดคล้องของผู้เชี่ยวชาญ
 $\sum R$ คือ ผลรวมของคะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ
 N คือ จำนวนของผู้เชี่ยวชาญ

1.2 ค่าความเที่ยงของเครื่องมือ

$$\alpha = \frac{k}{k-1} \left(1 - \frac{\sum s_i^2}{s^2} \right)$$

โดยที่ α คือ ค่าสัมประสิทธิ์รีแอลฟาของครอนบาค
 k คือ จำนวนข้อคำถาม
 s_i^2 คือ ความแปรปรวนของคะแนนของข้อคำถามข้อที่ i
 s^2 คือ ความแปรปรวนของผลรวมของคะแนนของข้อคำถาม

2. สถิติพื้นฐานที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

2.1 ค่าเฉลี่ย

$$\bar{x} = \frac{\sum x_i}{n}$$

โดยที่ \bar{x} คือ ค่าเฉลี่ย
 $\sum x_i$ คือ ผลรวมของค่าสังเกตทั้งหมด
 n คือ จำนวนค่าสังเกต

2.2 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

$$SD = \sqrt{\frac{\sum (x_i - \bar{x})^2}{n-1}}$$

โดยที่ SD คือ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
 \bar{x} คือ ค่าเฉลี่ย
 X_i คือ ค่าสังเกตค่าที่ i
 n คือ จำนวนค่าสังเกต

2.3 ความเบ้

$$SK = \frac{\sum (x_i - \bar{x})^3 / n}{(\sqrt{\sum (x_i - \bar{x})^2 / n})^3}$$

โดยที่ \bar{x} คือ ค่าเฉลี่ย
 X_i คือ ค่าสังเกตค่าที่ i
 n คือ จำนวนค่าสังเกต

2.4 ความโค้ง

$$KU = \frac{\sum(x_i - \bar{x})^4 / n}{(\sqrt{\sum(x_i - \bar{x})^2 / n})^4}$$

โดยที่ \bar{x} คือ ค่าเฉลี่ย
 X_i คือ ค่าสังเกตค่าที่ i
 n คือ จำนวนค่าสังเกต

2.5 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เพียร์สัน (Pearson's Product Moment Correlation Coefficient)

$$r = \frac{n\sum xy - \sum x \sum y}{\sqrt{[n(\sum x^2) - (\sum x)^2][n(\sum y^2) - (\sum y)^2]}}$$

โดยที่ r คือ ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เพียร์สัน
 X คือ ค่าสังเกตของตัวแปร X
 Y คือ ค่าสังเกตของตัวแปร Y
 n คือ จำนวนค่าสังเกต

2.6 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เชิงพหุคูณกำลังสอง (Square Multiple Correlation) (Bentler & Raykov. 2000 : 125-131)

$$R^2 = 1 - \frac{\sigma_{residual}^2}{\sigma_{endogenous}^2}$$

โดยที่ $\sigma^2_{residual}$ คือ ความแปรปรวนประมาณของตัวแปรภายนอก
 $\sigma^2_{endogenous}$ คือ ความแปรปรวนประมาณของตัวแปรที่เหลือ
 ที่เกี่ยวข้อง

3. สถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐานการวิจัย

3.1. ค่าสถิติ t ใช้ทดสอบความมีนัยสำคัญทางสถิติของสัมประสิทธิ์ถดถอย
 (สุนันทา วีรกุลเทวีญ. 2552 : 54)

$$t = \frac{\beta}{se(\beta)}$$

โดยที่ β คือ สัมประสิทธิ์การถดถอย
 $se(\beta)$ คือ ค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐานของค่า β

เกณฑ์การพิจารณาความมีนัยสำคัญของ β พิจารณาจากค่า t ที่มีค่ามากกว่า 2.00
 ถือว่ามีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3.2 ค่าไคสแควร์ (Chi-Square) ใช้ทดสอบสมมติฐานความสอดคล้องของรูปแบบ
 ความสัมพันธ์องค์ประกอบคุณลักษณะผู้นำทางการเมืองที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกของ
 ประชาชนในกลุ่มอีสานใต้ตามสมมติฐานกับข้อมูลเชิงประจักษ์ (สุนันทา วีรกุลเทวีญ. 2552 : 54)
 คำนวณได้จาก

$$\chi^2 = (n-1)F_{min}$$

โดยที่ n คือ ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง
 F_{min} คือ ค่า Minimum Fit Function

ถ้าค่าไคสแควร์ที่มีนัยสำคัญแสดงว่าโมเดลตามสมมุติฐานไม่สอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์

3.3 ค่า *RMSEA* (Root Mean Square Error of Approximation) เป็นค่าที่ทดสอบความสอดคล้องของรูปแบบความสัมพันธ์องค์ประกอบคุณลักษณะผู้นำทางการเมืองที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกของประชาชนในกลุ่มอีสานใต้ตามสมมุติฐานกับข้อมูลเชิงประจักษ์ เนื่องจากการทดสอบสมมุติฐานของความสอดคล้องของรูปแบบความสัมพันธ์ตามสมมุติฐานกับข้อมูลเชิงประจักษ์โดยใช้ค่าสถิติไคสแควร์มีข้อดกลงเบื้องต้นว่า โมเดลจะต้องสอดคล้องอย่างสมบูรณ์กับข้อมูลประชากรซึ่งเป็นไปไม่ได้ ดังนั้นจึงได้มีการนำค่าองศาความเป็นอิสระ (Degree of Freedom) มาปรับแก้ (สุนันทา วีรกุลเทวัญ. 2552 : 54)

$$RMSEA = (F_0 / df)^{\frac{1}{2}}$$

โดยที่ F_0 คือ ค่า Population Discrepancy Function
 df คือ องศาความเป็นอิสระ

เกณฑ์การพิจารณาค่า *RMSEA* ดังนี้ (สุนันทา วีรกุลเทวัญ. 2552 : 55)

$RMSEA < .05$	แสดงว่ามีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ดี
$.05 < RMSEA < .08$	แสดงว่ามีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ปานกลาง
$.08 < RMSEA < .10$	แสดงว่ามีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์เล็กน้อย
$RMSEA > .10$	แสดงว่าไม่มีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์

3.4 ดัชนีแสดงความสอดคล้องของรูปแบบ ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยเลือกใช้

3.4.1 ดัชนีวัดความสอดคล้องของรูปแบบ (Goodness of Fit Index : GFI) เป็นดัชนีที่แสดงถึงความแปรปรวนและความแปรปรวนที่อธิบายได้ด้วยรูปแบบ มีค่าอยู่ระหว่าง 0 และ 1 ค่า GFI ที่ยอมรับได้ควรมีค่ามากกว่า .90 (สุนันทา วีรกุลเทวัญ. 2552 : 55)

3.4.2 ดัชนีวัดความสอดคล้องเทียบกับรูปแบบพื้นฐาน (Normal Fit Index : NFI) เป็นดัชนีที่นำเสนอโดยเบนเนอร์และบอนเน็ต (Bentler and Bonnet) บอกให้ทราบว่ารูปแบบที่นำมา

ตรวจสอบคิกว่ารูปแบบที่มีตัวแปรเป็นอิสระจากกัน ดัชนี NFI มีค่าที่เป็นไปได้อยู่ระหว่าง 0 และ 1 ค่าที่ยอมรับได้ควรมีค่ามากกว่า .95 (สุนันทา วีรกุลเทวีญ. 2552 : 55)

3.4.3 CN (Critical N) คือค่าสถิติที่บอกเกณฑ์ของขนาดตัวอย่างเพื่อการยอมรับดัชนีความสอดคล้องที่คำนวณได้ ค่าที่เหมาะสมควรมีค่ามากกว่า 200 (สุนันทา วีรกุลเทวีญ. 2552 : 55)

มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
Buriram Rajabhat
University